

مطالعه تطبیقی کتابخانه‌ها و مراکز پژوهشی پارلمان‌های دنیا (۱)؛ با تأکید بر نقش اتاق‌های فکر در پیشرفت دیپلماسی پارلمانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تاریخ انتشار:
۱۴۰۳/۱۰/۱۸

مرکز پژوهش‌های
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۲۰۳۴۳
کد موضوعی: ۲۶۰

عنوان گزارش:

مطالعه تطبیقی کتابخانه‌ها و مراکز پژوهشی پارلمان‌های دنیا (۱)؛
با تأکید بر نقش اتاق‌های فکر در پیشرفت دیپلماسی پارلمانی

نوع گزارش:

طرح و لایحه □، نظارتی □، راهبردی ■

نام دفتر:

مطالعات سیاسی (گروه مطالعات پارلمانی)

تهیه و تدوین:

حسن خداوردی

ناظر علمی:

مصطفی دل‌اورپورآقدم

گرافیک و صفحه‌آرا:

زهرا دل‌آوری

ویراستار ادبی:

زهرا عطاردی

تاریخ شروع مطالعه:

۱۴۰۳/۰۸/۲۵

واژه‌های کلیدی:

۱. اتاق‌های فکر
۲. دیپلماسی پارلمانی پژوهشی
۳. کارآمدی
۴. جمهوری اسلامی پاکستان
۵. جمهوری کره

فهرست مطالب

۶	چکیده
۷	خلاصه مدیریتی
۸	۱. مقدمه
۹	۲. پیشینه پژوهش
۹	۲-۱. سوابق مطالعاتی در مرکز
۹	۲-۲. سوابق تقنینی
۹	۳. بازوهای مطالعاتی و پژوهشی مجلسین جمهوری اسلامی پاکستان
۱۰	۳-۱. اداره تحقیقات مجلس ملی
۱۰	۳-۲. کتابخانه مجلس سنا
۱۱	۳-۳. مؤسسه خدمات پارلمانی
۱۶	۴. بازوهای پژوهشی و مطالعاتی مجلس ملی جمهوری کره
۱۶	۴-۱. کتابخانه مجلس ملی
۱۸	۴-۲. دفتر سیاستگذاری بودجه
۱۸	۴-۳. مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی
۲۵	۵. جمع‌بندی و پیشنهادها
۲۶	منابع و مآخذ

فهرست شکل‌ها

۱۱	شکل ۱. کتابخانه مجلس سنای پاکستان
۱۲	شکل ۲. مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان
۱۴	شکل ۳. رئیس شورای سیاستگذاری و معاون اجرایی مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان
۱۶	شکل ۴. جایگاه ارکان پژوهشی در ساختار مجلس ملی جمهوری کره
۱۶	شکل ۵. اون چون لی؛ رئیس کتابخانه مجلس ملی از سال ۲۰۱۶
۱۸	شکل ۶. مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره
۱۹	شکل ۷. رئیس و نشان مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره
۲۱	شکل ۸. نمودار ساختار خدمات پژوهشی مجلس ملی
۲۲	شکل ۹. نمودار فرایند درخواست تحقیق قانونی

فهرست جداول

۹	جدول ۱. سوابق مطالعاتی مرتبط با مطالعه تطبیقی مراکز پژوهشی پارلمانی
۹	جدول ۲. تحلیل پیشینه تقنینی
۱۳	جدول ۳. ترکیب شورای سیاستگذاری مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان
۱۷	جدول ۴. فرایند تحول و خلق ابتکار عمل در کتابخانه مجلس ملی جمهوری کره
۱۹	جدول ۵. اهداف و کارکرد مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی کره
۲۱	جدول ۶. دفاتر تخصصی مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره
۲۳	جدول ۷. همایش‌های بین‌المللی و سالیانه مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره
۲۵	جدول ۸. پیشنهاد توصیه سیاستی

مطالعه تطبیقی کتابخانه‌ها و مراکز پژوهشی پارلمان‌های دنیا (۱)؛

با تأکید بر نقش اتاق‌های فکر در پیشرفت دیپلماسی پارلمانی

چکیده

راهبردنگاری و آینده‌پژوهی، موتور پیشران اندیشکده‌های دیپلماسی پارلمانی در جمهوری پاکستان و جمهوری کره را شکل می‌دهند. از طرفی در هر دو کشور، دولت فرزند پارلمان شامل وزرایی است که سابقه فعالیت در پست‌های کلیدی مجالس قانونگذاری را داشته‌اند. این موضوع موجب شده است هر گونه کارآمدسازی دیپلماسی پارلمانی، به رویش دیپلماسی رسمی توانمند منجر شود. از طرفی رابطه معنادار اندیشکده‌های پارلمانی با مراکز تحقیقاتی علمی- کاربردی در وزارت امور خارجه و همراهی هیئت‌های مطالعاتی در سفرهای دیپلماتیک، موجب انطباق حداکثری مطالعات پارلمانی با دیپلماسی میدان و برآورد تمام عناصر تأثیرگذار بر دیپلماسی پارلمانی با پرورش نسل جدید دیپلمات‌های پارلمانی آگاه بر فناوری‌های نوظهور شده است.

یکی از گلوگاه‌های توانمندسازی و ارتقای کارآمدی فعالیت‌های دیپلماتیک مجلس شورای اسلامی، بومی‌سازی و غربال‌گری ابتکارات و نوآوری کتابخانه‌ها و مراکز پژوهشی سایر مجالس قانونگذاری دنیا برای انتقال دانش، فنون و مهارت‌های سیاست خارجی به گروه‌های دوستی و نسل جدید دیپلمات‌های پارلمانی در افق گام دوم انقلاب است. یکی از تدابیر دیپلماتیک اتاق‌های فکر پارلمانی، شبکه‌سازی یافته‌های مطالعاتی اندیشکده‌ها و مراکز دانشگاهی فعال در حوزه پارلماسی و تأسیس سامانه همیار و دیجیتال دیپلماسی پارلمانی است. از طرفی بازوهای مطالعاتی مجالس جمهوری کره و پاکستان از طریق ارتباط با رابط پارلمانی اندیشکده‌ها، به سمت ایجاد وفاق ملی در خصوص نظام مسائل اساسی حوزه پارلمان گام برمی‌دارند. در این میان، شش عنصر خلاقیت، اثربخشی، نیازسنجی، جامعیت،

بیان / شرح مسئله

مطالعات تطبیقی از مرسوم‌ترین روش‌های ارتقای ارزش افزوده مطالعاتی در حوزه‌های مختلف است. اشتراک‌گذاری دانش و تجارب کتابخانه‌ها و مراکز پژوهشی پارلمان‌های مهم دنیا، رابطه معناداری با کارآمدسازی وظایف نمایندگی دارد. به همین دلیل یکی از اولویت‌های گروه مطالعات پارلمانی دفتر مطالعات سیاسی مرکز پژوهش‌های مجلس در سال ۱۴۰۳ به سمت بررسی تطبیقی بازوهای پژوهشی و مطالعاتی پارلمان‌های دنیا و ابتکارات اتاق‌های فکر مذکور در حوزه دیپلماسی پارلمانی معطوف شده است.^۱

نقطه نظرات / یافته‌های کلیدی

■ اندیشکده‌های پارلمانی در هر دو کشور جمهوری اسلامی پاکستان و جمهوری کره از طریق خلق ابتکار و نوآوری، نقش واسطه‌ای و میان‌ی بین قانونگذاران با جامعه، شبکه خبرگان و اشخاص ذی‌نفع را تسهیل کرده‌اند و از نظرات آنان برای ارتقای فعالیت‌های دیپلماتیک نمایندگان استفاده می‌کنند. کتابخانه‌ها و مراکز پژوهشی وابسته به پارلمان در این دو کشور، به دلیل ارتباط مستمر با احزاب، تشکل‌های سیاسی و سازمان‌های مردم‌نهاد، به مردمی‌سازی دیپلماسی پارلمانی کمک قابل توجهی می‌کنند.

■ جهش اندیشکده‌های پارلمانی در هر دو کشور جمهوری اسلامی پاکستان و جمهوری کره به سمت پارلمان‌هوشمند و تسریع روند دیجیتال‌سازی کتابخانه‌ها و مراکز پژوهشی پارلمانی، موجب شده سرعت و دقت انتقال داده‌های سیاست خارجی و امنیتی-دفاعی به هیئت‌های دیپلماتیک و گروه‌های دوستی نیز افزایش قابل توجهی یابند. در شرایطی که دگردیسی تحولات امنیتی و سیاسی پیرامون هر دو کشور پاکستان و جمهوری کره بسیار بالاست، موضوع کاهش زمان انتقال یافته‌های سیاست خارجی به هیئت‌های دیپلماتیک از اهمیت بالایی برخوردار است.

■ با افزایش گرایش مجالس دنیا به سمت «دیپلماسی پارلمانی هوشمند»، کتابخانه‌ها و مراکز پژوهشی مجالس پاکستان و جمهوری کره نیز همانند سایر پارلمان‌های دنیا به سمت ایجاد «بانک دیجیتال پژوهش‌های دیپلماسی پارلمانی» اقدام کرده‌اند تا ضمن مستندسازی فعالیت‌های انجام شده و ایجاد مراجع تحقیقاتی

برخط در حوزه پارلماسی، زمان انتقال یافته‌های سیاست خارجی به قانونگذاران را به حداقل ممکن کاهش دهند.

■ رویکرد کلان حاکم بر اتاق‌های فکر مجالس هر دو کشور جمهوری پاکستان و جمهوری کره براساس تقویت ستون‌های آینده‌پژوهی و مدیریت پیش‌رویدادی چالش‌های نوپدید پدیدار شده است. هر دو کشور، با تهیه نظام مسائل اساسی حوزه سیاست خارجی و تبیین نقش و جایگاه پارلمان در مدیریت پیش‌رویدادی تهدید، به سمت کاهش هزینه‌های اداره کشور در مواجهه با چالش‌های نوپدید سیاست خارجی گام برداشته‌اند.

■ اهتمام مدیران بالادستی مجالس قانونگذاری جمهوری پاکستان و جمهوری کره به کاربست فناوری شبیه‌سازی تهدیدهای نوپدید دیپلماسی پارلمانی، زمینه آمادگی حداکثری قانونگذاران در شرایط غیرمنتظره را فراهم کرده‌اند. اندیشکده‌های مذکور، با تهیه بولتن برآورد تهدیدهای نوظهور سیاست خارجی و ریل‌گذاری نقش دیپلمات‌های پارلمانی در مدیریت چالش‌های مذکور، موجب شده‌اند سهم دیپلماسی پارلمانی در سبب سیاست خارجی کشورهای مذکور تقویت شود.

■ در هر دو کشور جمهوری پاکستان و جمهوری کره، متن سخنرانی رهبران پارلمان شامل رؤسای مجلس، رؤسای کمیته‌های تخصصی، نواب رئیس مجلس و رؤسای هیئت‌های دیپلماتیک و فراکسیون‌ها توسط سخنرانی‌نویسان باتجربه نهایی می‌شود تا انتفاع سیاسی حداکثری از مجامع پارلمانی تحقق یابد.

پیشنهاد راهکارهای تقنینی، نظارتی یا سیاستی

برخی راهکارها و تدابیری که ارزش افزوده فعالیت‌های دیپلماتیک مجلس دوازدهم با انتفاع حداکثری از ظرفیت اتاق‌های فکر پارلمانی را افزایش می‌دهد عبارتند از:

■ برخی چالش‌ها و نظام مسائل فراروی دیپلماسی پارلمانی، در تمامی کشورها یکسان است و مراکز مطالعاتی، روش‌های مختلفی را برای کارآمدسازی فعالیت‌های دیپلماتیک نمایندگان پیشنهاد می‌دهند. به همین دلیل، ایجاد سامانه همیار دیپلماسی پارلمانی با تأکید بر شبکه‌سازی ابتکارات و دستاوردهای دیپلماتیک اتاق‌های فکر مجالس آسیایی، می‌تواند ستون‌های دیپلماسی آسیایی را نیز

۱. ردیف ۶۱ برنامه‌های عملیاتی سال ۱۴۰۳ دفتر مطالعات سیاسی.

مستحکم‌تر نماید.

■ خرد جمعی اندیشکده‌های پارلمانی آسیایی برای تبیین نظام مسائل اساسی مشترک حکمرانی و تأسیس کنسرسیوم رؤسای مراکز پژوهشی و کتابخانه‌های مجالس دنیا، به فهم مشترک قانونگذاران آسیا برای تقویت هم‌گرایی پارلمانی کمک می‌نماید. در گام اول لازم است ظرفیت همکاری‌های دوجانبه کتابخانه و مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با هریک از مجالس آسیایی از جمله پاکستان و جمهوری کره شناسایی شود و در گام بعد با غربال‌گری نظام مسائل اساسی مشترک در حوزه سیاست خارجی و امنیت قاره‌ای، مقدمه تهیه سند همکاری‌های راهبردی بین مراکز پژوهشی مجالس آسیایی فراهم شود.

■ رویکرد اغلب اندیشکده‌های مطالعاتی پارلمانی به‌ویژه در نظام‌های فدرالیسم همچون جمهوری اسلامی پاکستان به سمت تمرکززدایی و ایجاد اندیشکده‌های حکمرانی ایالتی معطوف شده است. بومی‌سازی تجارب این کشورها می‌تواند ظرفیت نوینی را فراروی مراکز پژوهش‌ها و اندیشکده‌های حکمرانی استانی در خلق فرصت‌های جدید به‌وجود آورد.

■ بیشتر کتابخانه‌ها و مراکز پژوهشی پارلمانی توسط شورای پژوهشی اداره می‌شوند که تمام یا بخشی از آنان را نمایندگان پارلمان تشکیل می‌دهند. در پاکستان و جمهوری کره نیز

نقش‌آفرینی و کنشگری رهبران احزاب پارلمانی در پست‌های کلیدی کتابخانه و مراکز پژوهشی این دو کشور بسیار برجسته است. به همین دلیل، اهتمام رؤسای کتابخانه و مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی برای انتفاع حداکثری از ظرفیت دیپلماسی پارلمانی پژوهشی و مشارکت فعال آنان در دیپلماسی پژوهشی سران به‌صورت مستقیم به پیشرفت دیپلماسی پارلمانی و رسمی نیز کمک می‌کنند؛ زیرا اعضای هیئت‌امنا بازوهای پژوهشی مجالس قانونگذاری پاکستان و جمهوری کره، از قانونگذاران شاخص و از کنشگران فعال در حوزه دیپلماسی پارلمانی هستند.

■ در مجالس قانونگذاری جمهوری پاکستان و جمهوری کره، تقویم سخنرانی قانونگذاران در مجامع پارلمانی مشخص است. در این مراکز با آموزش مهارت فن بیان و سخنرانی به نمایندگان جدیدالورود و تهیه متن سخنرانی توسط میزهای تخصصی، موجب رویش نسل جدیدی از دیپلمات‌های پارلمانی جوان و مستعد در نظام حکمرانی کشورها مذکور شده است. لذا توصیه می‌شود یکی از رسالت‌های کتابخانه، مرکز پژوهش‌ها، اداره کل امور بین‌الملل و معاونت اجرایی قوه مقننه نیز به سمت پرورش نسل جدیدی از دیپلمات‌های پارلمانی جوان و مستعد در حکمرانی تراز انقلاب اسلامی معطوف شود.

۱. مقدمه

دانش و مهارت به‌عنوان یکی از دال‌های سنجش اقتدار ملی، نقش مهمی را در تحقق اهداف و اولویت‌های سیاست خارجی و دیپلماسی عمومی قانون برنامه هفتم پیشرفت ایفا می‌کند و هر میزان رابطه منطقی، نظام‌مند و پایدار اندیشکده‌ها و اتاق‌های فکر با مجالس قانونگذاری تقویت شود، وزن دیپلماتیک قانونگذاران برای ارتقای ارزش افزوده سیاست خارجی نیز پررنگ‌تر شده است. از طرفی هم‌زمان با گذار از دیپلماسی پارلمانی سنتی به دیپلماسی پارلمانی الکترونیک، فناوری‌های نوظهور آثار ماندگاری را در تغییر ساختار و بهبود مستمر فعالیت‌های دیپلماتیک نمایندگان برجا گذاشته است، به‌طوری‌که سرعت، دقت و کیفیت تأثیرگذاری اتاق‌های فکر در بهبود مستمر فرایندهای مرتبط با دیپلماسی پارلمانی محسوس است.

۲. پیشینه پژوهش

۲-۱. سوابق مطالعاتی در مرکز

جدول ۱. سوابق مطالعاتی مرتبط با مطالعه تطبیقی مراکز پژوهشی پارلمانی

ردیف	عنوان گزارش	سال انتشار	شماره مسلسل	نام دفتر	توضیحات
۱	مطالعات تطبیقی مراکز پژوهشی در جهان [۱]	۱۳۸۲	فصلنامه مجلس و پژوهش / شماره ۴۰	فصلنامه مجلس و پژوهش	این تحقیق از پژوهش‌های مفید در حوزه مطالعات مراکز پژوهشی پارلمانی است، اما در دو دهه گذشته، ساختار و راهبرد مراکز پژوهشی و اولویت‌های آنان با تغییرات زیادی همراه بوده است.
۲	راهبرد مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا [۲]	۱۴۰۱	۱۸۲۷۸	دفتر مطالعات سیاسی	در این گزارش، ساختار و راهبرد مطالعاتی مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا بررسی و از طریق پایش موضوع‌ها به مهم‌ترین نظام مسائل اساسی اتحادیه اروپا اشاره شده است.

۲-۲. سوابق تقنینی

جدول ۲. تحلیل پیشینه تقنینی

ردیف	عنوان قانون	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	نکات برجسته
۱	تبصره سوم ماده (۴۵) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی [۳]	مجلس شورای اسلامی	-	در این تبصره تصریح گردیده کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی می‌توانند به تعداد کافی مشاور ذی‌صلاح به‌ویژه از میان نمایندگان ادوار که در حوزه‌های مرتبط با کمیسیون صاحب تخصص و تجربه باشند از طریق هیئت‌رئیس به خدمت بگیرند.
۲	قانون شرح وظایف مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی [۴]	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۴/۰۹/۱۹	این قانون مشتمل بر دوازده ماده و یک تبصره است و در آن مهم‌ترین مأموریت و اهداف تأسیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی آورده شده است.

۳. بازوهای مطالعاتی و پژوهشی مجلسین جمهوری اسلامی پاکستان

سرحدات شمال غربی و سند اختصاص یافته، کرسی‌هایی نیز برای غیرمسلمانان اختصاص یافته است [۵]. در این میان یکی از مهم‌ترین ارکان مجلسین جمهوری اسلامی پاکستان، کتابخانه و مراکز پژوهشی است که نقش مهمی را در ارتقای کیفیت خدمات نمایندگی به مردم در سه حوزه قانونگذاری، نظارت و دیپلماسی پارلمانی ایفا می‌کنند.

«مجلس شورای پاکستان» شامل رئیس‌جمهور و دو مجلس ملی و سنا، براساس «نظام پارلمانی فدرال چندحزبی دمکراتیک»^۱ پایه‌گذاری شده است.^۲ هر یک از ایالت‌ها دارای مجلس جداگانه است که تعداد اعضای آن با رأی مستقیم مردم انتخاب می‌شوند.^۳ علاوه بر کرسی مجالس ایالتی که برای ایالات بلوچستان، پنجاب،

1. Democratic and Multi-Party Federal Parliamentary System

۲. اصل پنجاهم قانون اساسی جمهوری اسلامی پاکستان.

۳. بند اول اصل (۱۰۶) قانون اساسی جمهوری اسلامی پاکستان.

۱-۳. اداره تحقیقات مجلس ملی

«اداره تحقیقات مجلس ملی پاکستان»^۱ در سال ۱۹۸۸ به‌عنوان اتاق فکر مجلس ملی تأسیس شد و فعالیت خود را براساس پنج اصل «تهیه به موقع گزارش‌ها، دقیق بودن اظهارنظرات، حفظ شخصیت فراجناحی، اعتبار و اصالت»^۲ پایه‌گذاری کرده است. این اداره، علاوه بر تولیدات پژوهشی مبتنی بر تقاضای نمایندگان، بر «محصولات پژوهشی خودمولد»^۳ نیز تأکید دارد و مدیران ارشد آن، به‌دنبال آن هستند تا از طریق ترسیم «رویکردهای خلاقانه برای تحلیل سیاست»^۴، به کاهش هزینه‌های اداره کشور کمک نمایند. ابتکار عمل اداره تحقیقات مجلس ملی پاکستان، در برآورد «پیش‌نیازهای قانونی»^۵ و ارتقای توان پیش‌بینی‌پذیری نظام مسائل اساسی حوزه پارلمان، بخشی از نوآوری این اداره برای کاهش هزینه‌های اداره کشور و افزایش بهره‌وری پارلمان است. تهیه خلاصه تحقیقاتی، متن سخنرانی، تهیه اطلاعات پایه در خصوص کشوری خاص برای هیئت‌های دیپلماتیک، مطالعات تطبیقی، تهیه داده‌ها و آمارهای مورد نیاز نماینده در مناظرات و مباحث کمیته‌های مجلس و پشتیبانی از قانونگذاران برای مشارکت فعال آنان در رویدادهای محلی، ملی و بین‌المللی از وظایف اصلی اداره تحقیقات مجلس ملی است. تهیه راهبرد پیشنهادی برای مشارکت هیئت‌های دیپلماتیک مجلسین پاکستان در مجامع بین‌المللی همچون سازمان ملل، اتحادیه بین‌المللی مجالس جهانی، مجمع مجالس آسیایی، «کنفرانس‌های بین‌المللی پارلمانی»، «سمینارها»، «کارگاه‌های آموزشی»^۶ و «جلسات رسمی دوجانبه»^۷ از دیگر وظایف کلیدی اداره تحقیقات پارلمان پاکستان است. یکی دیگر از کارکردهای مهم این مرکز، «خدمات سخنرانی‌نویسی»^۸ به رؤسای مجلسین، نواب رئیس، رهبران احزاب اکثریت و اقلیت و قانونگذاران مجالس سنا و ملی است.

«تهیه خلاصه تقنینی»^{۱۰} در مورد لوایح و احکامی که باید در مجلس سنا مطرح شود یا توسط مجلس ملی ارسال شود، از دیگر وظایف اداره تحقیقات پارلمان جمهوری اسلامی پاکستان است. از دیگر وظایف این مرکز می‌توان به تهیه خلاصه گزارش‌هایی که قرار است در مجلس ارائه شود، اشاره کرد. اداره تحقیقات همچنین تمام ابتکارات اتخاذ شده توسط دبیرخانه مجلسین پاکستان که نیاز به پشتوانه پژوهشی دارد را تکمیل می‌کند.

۲-۳. کتابخانه مجلس سنا

یکی دیگر از بازوهای پژوهشی پارلمان جمهوری اسلامی پاکستان، کتابخانه است که نزدیک به پنجاه سال از تأسیس آن می‌گذرد. کتابخانه مجلس سنا با خرید هفده کتاب، بلافاصله پس از تصویب قانون اساسی پاکستان در آوریل ۱۹۷۳ تأسیس شد. رسالت کتابخانه، ارائه خدمات به کاربران با ارائه منابع، خدمات و «دروازه‌های اطلاعاتی»^{۱۱} با کیفیت است. برای انجام این مأموریت، کتابخانه متعهد به مطلوبیت‌های ذیل است:

- درک نیاز کاربران،
- ساخت مجموعه‌ها،
- ایجاد «محیط‌های فیزیکی و مجازی میهمان‌نواز»^{۱۲} برای مطالعه،
- همکاری با سایر کتابخانه‌های مجالس قانونگذاری برای ارتقای تحقیق و «مهارت‌های یادگیری»^{۱۳}
- فراهم کردن دسترسی و ترویج کشف و استفاده از منابع اطلاعاتی ملی و بین‌المللی،
- اطمینان از حفظ و در دسترس بودن طولانی‌مدت مجموعه‌ها و منابع کتابخانه،
- توسعه، تشویق و حفظ تخصص، مهارت، «تعهد و روحیه نوآورانه»^{۱۴} در کارکنان خود.

1. National Assembly Research Directorate (NARD)
2. Timely, Accurate, Non-Partisan Manner, Credibility and Authenticity
3. Self-Generative Research Products
4. Creative Approach to Policy Analysis
5. Anticipating Legislative Needs
6. International Parliamentary Conferences
7. Workshops
8. Official Bilateral Meetings
9. Speech-Writing Services
10. Preparation of Legislative Briefs
11. Gateways to Information
12. Hospitable Physical and Virtual Environments
13. Learning Skills
14. Commitment and Innovative Spirit

برای مستندسازی برخط و هوشمند منابع کتابخانه‌ای است. این کتابخانه نزدیک به بیست هزار جلد کتاب در حوزه‌های مرتبط با قانون اساسی، «رویه‌های پارلمانی»،^۳ امور بین‌الملل و قانونگذاری دارد. این کتابخانه با «دیجیتال سازی»^۴ بخش‌های مختلف کتابخانه، کیفیت خدمات‌دهی به کاربران را افزایش داده است. اطلاعات موجود در این کتابخانه از هر کجای دنیا از طریق «فهرست دسترسی عمومی برخط»^۵ (وب OPAC) قابل دسترسی است.

افق کاری کتابخانه مجلس سنا به سمتی ریل گذاری شده است که آن را به «مرکز قوی استعلام فکری»^۱ تبدیل کند و اغلب سناتورها برای رفع نیازشان از خدمات آن استفاده کنند. ایجاد فضای مطالعه و «شبکه‌سازی رایانه‌های شخصی»^۲ قانونگذاران، تهیه کتاب‌ها و نشریات مرجع مرتبط با حوزه قانونگذاری و دیپلماسی پارلمانی در دو قالب فیزیکی و الکترونیکی و تهیه اسناد پشتیبان مطالعاتی به صورت لوح‌های فشرده و فیلم، بخشی از ابتکارات کتابخانه سنا

شکل ۱. کتابخانه مجلس سنا پاکستان [۶]

۳-۳. مؤسسه خدمات پارلمانی

«مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان»^۸ با مصوبه سیزدهمین مجلس شورای ملی در پانزدهم دسامبر ۲۰۰۸ به‌عنوان رکن پژوهشی پارلمان پاکستان پایه‌گذاری شد. تأسیس این مؤسسه، مولود

برای استناد سریع، کتابخانه سند «فهرست الفبایی قوانین پاکستان ۱۸۳۶ تا ۲۰۱۴»^۶ را تحت راهنمایی و نظارت «سناتور محمد انور بهیندر»^۷ تهیه کرده که این کتابخانه دارای یک اتاق مطالعه برای سناتورها مجهز به ملزومات مورد نیاز نمایندگی است.

1. Center of Intense Intellectual Inquiry
2. Networking PCs
3. Parliamentary Practices
4. Digitization
5. Online Public Access Catalogue
6. Alphabetical Catalogue of Laws of Pakistan 1836 to 2014
7. Senator Muhammad Anwar Bhinder
8. The Pakistan Institute for Parliamentary Services (PIPS)

برای ایجاد تغییرات در جامعه برخوردار نخواهد بود. در اساسنامه این مؤسسه تصریح شده است که یکی از رسالت‌های آن باید به سمت ارتقای آگاهی اقشار مختلف جامعه نسبت به نقش و عملکرد مجلسین پاکستان معطوف شود. این مؤسسه برنامه‌های منظمی را نیز در ایالت‌های پاکستان با تمرکز بر نقش جوانان در افزایش مشارکت قانونگذاران در فرایند قانونگذاری برگزار می‌کند. رمزگشایی از این موضوع نشان می‌دهد که جدا از بالا بردن سطح دانش مردم به وظایف و ساختار پارلمان، موضوع جوان‌گرایی و افزایش نقش آفرینی آنان در ارتقای کارآمدی مجلسین پاکستان نیز از اولویت‌های مؤسسه خدمات پارلمانی است.

همکاری فراجناحی در مجلس شورای ملی بود، زیرا تمامی احزاب اکثریت و اقلیت با هم کار کردند و در نهایت لایحه مرتبط با تأسیس این مؤسسه به تصویب رسید و فعالیت خود را از آوریل ۲۰۰۷ آغاز کرد. دوره زمانی انجام تحقیقات از یک تا پانزده روز متغیر است. مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان به دنبال تقویت یک نقش واسطه‌ای بین قانونگذاران و جامعه مدنی است به‌ویژه در زمینه برآورد کیفیت مصوبات پارلمان از نگاه مردم است. برگزاری «جلسات استماع عمومی»^۱ بخشی از رویکرد این مؤسسه برای تسهیل فرایند مردمی‌سازی پارلمان است. از نگاه مدیران ارشد این مؤسسه، مصوبه‌ای که با اقبال عمومی مواجه نشود از پتانسیل لازم

شکل ۲. مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان [۷]

سریع به پیشینه مطالعاتی موضوع‌های مطروحه در پارلمان است. تهیه و توزیع مقالات تحقیقاتی، تدوین مقالات موردی، گردآوری داده‌های مستند، تهیه بیانیه‌های پارلمانی و تهیه پیش‌نویس متن سخنرانی برای رئیس مجلس ملی، نایب رئیس، رهبر حزب اقلیت

مؤسسه خدمات پارلمانی به منظور افزایش «بهره‌وری نمایندگان پارلمان»^۲، اطلاعات و داده‌های آماری را در سه سطح ایالتی، ملی و بین‌المللی تفکیک کرده است. از طرفی ایجاد سامانه هوشمند اسناد پژوهش پایه، یکی دیگر از ابتکارات این مؤسسه برای دسترسی

1. Public Hearings
2. Productivity of Parliamentarians

مجلس ملی و سنای پاکستان، مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان، کارشناسان قانونگذاری، دانشگاهیان و دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری از رشته‌های علوم سیاسی، سیاست عمومی، علوم اجتماعی، معارف اسلامی، علوم انسانی و روابط بین‌الملل حضور داشتند.

یکی دیگر از کارکردهای مرکز خدمات پژوهشی مجلسین پاکستان، رفع نیاز و پاسخ به درخواست پژوهشی کمیته‌های دائمی است. علاوه بر تهیه گزارش‌های تقنینی، این مؤسسه، هر ساله با تهیه بسته پژوهشی مرتبط با لایحه بودجه، ابعاد مختلف آن را بررسی می‌کند. مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان با رصد، جمع‌آوری و غربال‌گری داده‌ها و موضوع‌های مهم بین‌المللی، به دنبال بالا بردن ارزش افزوده مطالعات مرتبط با حوزه قانونگذاری، نظارت و دیپلماسی پارلمانی و همچنین شناخت بهتر قانونگذاران از تحولات جاری و روندهای پیش رو است که از مصادیق آن می‌توان به برگزاری چهل و پنجمین «مجمع سالیانه پارلمان برای اقدام جهانی» و سیزدهمین «مجمع مشورتی نمایندگان پارلمان در مورد دیوان کیفری بین‌المللی و حاکمیت قانون» در بیست و هشتم تا سی اکتبر ۲۰۲۴ اشاره کرد. در این کنفرانس بیش از ۱۰۰ نماینده مجلس از ۲۴ کشور حضور داشتند.

«مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان» توسط هیئت رئیسه هدایت می‌شود و علاوه بر قانونگذاران مجلس ملی، به نمایندگان مجالس ایالتی نیز خدمات پژوهشی ارائه می‌دهد. از دیگر وظایف این مؤسسه، ارائه خدمات کیفیت محور به همه ذی‌نفعان از جمله خبرنگاران پارلمانی، سازمان‌های غیردولتی و نهادهای مدنی است. «قانون مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان» به صراحت تصریح می‌کند که هدایت و نظارت بر امور مؤسسه در اختیار «شورای سیاستگذاری»^۲ است. بر اساس این قانون، رئیس مجلس سنا و رئیس مجلس ملی، مسئولیت معرفی اعضای این شورا را بر عهده دارند.

مجلس، اعضای مجلس ملی و دبیر کل مجلس ملی از مهم‌ترین وظایف مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان است، به طوری که بخش قابل توجهی از نیاز هیئت‌های دیپلماتیک مجلسین پاکستان توسط این مؤسسه تهیه می‌شود. این مؤسسه هر ساله با انتشار «گزارش سالیانه پارلمانی»،^۱ تمامی فعالیت‌ها و ابتکارات انجام شده توسط مجلسین پاکستان را به اطلاع افکار عمومی می‌رساند [۸]. مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان دارای چهار میز تخصصی روابط بین‌الملل، امور اقتصادی، امور قانون اساسی و مجلس و میز تحولات سیاسی و اجتماعی بوده که رسالت هریک از میزها، داده‌پردازی و ارائه داده‌های پردازش شده به قانونگذاران است.

مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان در تلاش است با برگزاری سمینارهای ملی به تقویت دیپلماسی عمومی و دیپلماسی پارلمانی کمک کند. بررسی محورها و موضوعات سمینارها این نکته را واضح می‌سازد که مهم‌ترین اولویت‌ها در سطح ملی و بین‌المللی برای پارلمان پاکستان چه موضوعاتی است.

یکی از اولویت‌های دیپلماتیک مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان، تمرکز پیرامون پژوهش‌های مرتبط با دیپلماسی کریدور اقتصادی چین- پاکستان است. تغییرات آب‌وهوایی و امنیت غذایی از دیگر نظام مسائل اساسی جمهوری اسلامی پاکستان از نگاه اندیشکده‌های مطالعاتی پاکستان است. یکی دیگر از اولویت‌های دیپلماتیک این مرکز، بررسی ظرفیت‌های تقنینی و نظارتی مجلسین پاکستان در حوزه دیپلماسی مهاجرت و اشتغال اتباع پاکستان در خارج از کشور به ویژه کشورهای حوزه خلیج فارس است.

مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان در حوزه حکمرانی شهری نیز فعال است که از مصداق‌های آن می‌توان به همایش حکمرانی شهری- دیدگاه اسلامی در ۲۹ سپتامبر ۲۰۲۲ اشاره کرد. در این کنفرانس بیش از ۱۵۰ نماینده از جمله پژوهشگران پارلمانی از

جدول ۳. ترکیب شورای سیاستگذاری مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان [۹]

ردیف	ترکیب	سمت
۱	رئیس مجلس سنا یا رئیس مجلس شورای ملی (به مدت سه سال به صورت گردش است)	رئیس
۲	نایب رئیس مجلس سنا یا نایب رئیس مجلس ملی (به صورت گردش برای مدت سه سال)	نایب رئیس

1. Parliamentary Year Report
2. The Board Of Governors (BOG)

ردیف	ترکیب	سمت
۳	وزیر امور پارلمانی دولت پاکستان ^۱	عضو
۴	رئیس مجلس ایالتی و در غیاب وی، معاون رئیس مجلس مربوطه	عضو
۵	چهار عضو مجلس سنا توسط رئیس مجلس سنا براساس نمایندگی حزب با مشورت رهبران احزاب پارلمان	عضو
۶	هشت نفر از اعضای شورای ملی به پیشنهاد رئیس مجلس براساس نمایندگی حزب با مشورت رهبران احزاب پارلمان	عضو
۷	دبیر مجلس سنا	عضو شبه رسمی ^۲
۸	دبیر مجلس ملی	عضو شبه رسمی
۹	مدیر اجرایی مؤسسه	عضو شبه رسمی

و پژوهشی مؤسسه را برای نمایندگان و کارکنان مجلس تدوین و اجرا کند. از دهم ژوئن ۲۰۲۴، «محمد راشد مفضول ذکا»،^۳ مسئولیت «معاونت اجرایی مؤسسه خدمات پارلمانی» را بر عهده دارد. او مدرک دکترای روابط بین‌الملل (۱۹۹۸-۱۹۹۷) و کارشناسی ارشد مطالعات استراتژیک (۱۹۹۴-۱۹۹۳) را با رتبه ممتاز از «دانشگاه قائد اعظم»^۴ اسلام‌آباد اخذ کرد و سردبیر «خلاصه تحقیقات پارلمانی»^۵ است که پرخواننده‌ترین نشریه ماهیانه پارلمانی می‌باشد.

رئیس مجلس سنای پاکستان «سید یوسف رضا گیلانی» در تاریخ ۹ آوریل ۲۰۲۴ به عنوان نهمین رئیس مجلس سنای پاکستان سوگند یاد کرد و به عنوان دوازدهمین رئیس شورای سیاستگذاری این مؤسسه منصوب شد.

معاون اجرایی، مسئولیت تضمین عملکرد مؤسسه و اجرای امور اداری آن را بر عهده دارد. قانون مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان، به معاون اجرایی این اختیار را تفویض کرده به طور مستقل برنامه‌های آموزشی

شکل ۳. رئیس شورای سیاستگذاری و معاون اجرایی مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان [۱۰]

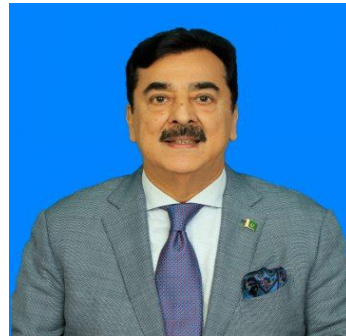
محمد راشد مفضول ذکا

معاون اجرایی مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان

سید یوسف رضا گیلانی

رئیس مجلس سنا و رئیس شورای سیاستگذاری مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان

1. Minister for Parliamentary Affairs of Government of Pakistan
2. Ex-Officio Member
3. Muhammad Rashid Mafzool Zaka
4. Quaid e Azam
5. Parliamentary Research Digest

مراکز تحقیقاتی.

مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان، با تأسیس «مرکز منابع پارلمانی»^۱ در «اقامتگاه نمایندگان»^۲ در اسلام‌آباد، به صورت شبانه‌روزی خدمات رایگان همچون اتاق جلسه، چاپ، اسکن، تحویل نشریه‌های روزانه و خدمات اینترنتی را به قانونگذاران ارائه می‌نماید. مرکز منابع دارای یک اتاق کنفرانس مجهز است که شامل پروژکتور چندرسانه‌ای، صفحه نمایش پروژکتور، تلویزیون صفحه تخت و شبکه کابلی رسانه‌ای است.

دسترسی سریع به داده‌های اینترنتی مورد نیاز نمایندگان و ایجاد پایگاه جامع بانک گزارش‌ها و تحقیقات انجام شده، بخشی از خدمات مرکز منابع پارلمانی به قانونگذاران مستقر در اقامتگاه نمایندگان است، به طوری که آنان جدا از محیط کار، در صورتی که در اقامتگاه خود نیاز به داده‌های دیجیتال داشته باشند، از امکانات این مرکز استفاده می‌کنند. بیشترین درخواست قانونگذاران از مرکز منابع پارلمانی به سمت موضوع‌های مرتبط با ارتباطات، اقتصاد، محیط زیست، حقوق بشر، روابط بین‌الملل، فناوری اطلاعات، قانونگذاری، حکومت محلی، دین، سیاست جهانی و تاریخ جهانی معطوف شده است. برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه همچون «ارتباطات انگلیسی برای قانونگذاران»^۳ و «مهارت‌های محاسباتی»^۴ نیز در صورتی که نمایندگان مجلس مایل به شرکت در آنها باشند توسط مرکز منابع پارلمانی ترتیب داده می‌شود. مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان از ژانویه ۲۰۱۲ در حال توسعه یک پایگاه داده از قوانین ملی و بین‌المللی با هدف ارائه خدمات پیش‌نویس قانون، تحقیق در مورد ارزیابی لوايح، طرح سؤالات، پیشنهادها و قطعنامه‌ها در صورت نیاز است. این مؤسسه جهت آشنایی قانونگذاران به ویژه نمایندگان جدیدالورود با وظایف و کارکرد نمایندگی، دوره‌های آموزشی را در حوزه آشنایی با قانون آیین‌نامه داخلی، اخلاق حرفه‌ای، فرایند تصویب قانون بودجه و ظرفیت‌های نظارتی مجلسین پاکستان برگزار می‌کند. این مؤسسه از روش‌های چندلایه‌ای برای تقویت ارتباط دوسویه با مردم و شبکه خبرگان استفاده می‌کند.

مؤسسه خدمات پارلمانی به منظور افزایش بهره‌وری کمیته‌ها، علاوه بر پاسخ به سؤالات نمایندگان، به ارتقای کیفی «فرایندهای تحقیقاتی کمیته‌ها»^۵ نیز کمک می‌کند.

با وجود سابقه کم، مؤسسه خدمات پارلمانی موفق شده است انتشارات متعددی را در این بازه زمانی کوتاه منتشر نماید که از مصادیق آن می‌توان به «کتابچه جهت گیری اعضا ۲۰۰۸»،^۶ «دفترچه جهت گیری سناتورها ۲۰۰۹»،^۷ «راهنمای تجزیه و تحلیل بودجه برای نمایندگان پارلمان»^۸ و «راهنمای مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان برای جوانان ۲۰۱۰»^۹ اشاره کرد. مؤسسه خدمات پارلمانی پاکستان همچنین با تهیه مجموعه برنامه‌های آموزشی برای جوانان ایالت‌ها، ارتقای آگاهی آنان نسبت به شرح وظایف پارلمان را در اولویت قرار داده است. برخی ابتکارات این مؤسسه عبارتند از:

- برگزاری جلسات اطلاع‌رسانی، سمینارها، کارگاه‌ها و جلسات توجیهی برای سازمان‌های مدنی، متخصصان رسانه و دانشجویان،
- برگزاری سلسله جلسات توجیهی برای پاسخ به سؤالات مردم و رسانه‌ها و همچنین افزایش تعامل با نمایندگان جدیدالورود،
- برگزاری جلسات عمومی و گفتگوهای سیاسی پیرامون مسائل اجتماعی-اقتصادی در راستای مردمی‌سازی پژوهش‌های پارلمانی،
- استفاده از نظرات و ابتکارات شهروندان در حوزه ارتقای وظایف نمایندگی،
- انتشار خبرنامه، بروشور، تقویم، برگه اطلاعات و سایر نشریات مرتبط با پارلمان،
- بایگانی پیشینه و سابقه قوانین، احکام و مصوبات مجلس ملی،
- تهیه آمارهای پشتیبان مورد نیاز نمایندگان،
- ارتقای دانش و مهارت مورد نیاز نمایندگان از طریق تهیه و توزیع گزارش‌های تحقیقاتی، بروشورها، بولتن‌های پارلمانی، یادداشت‌های پیش‌زمینه و برگه‌های اطلاعاتی،
- بالابردن دانش عمومی شهروندان به وظایف نمایندگی و ساختار مجلسین پاکستان،
- سازماندهی بازدید از مجلسین پاکستان برای دانشجویان و

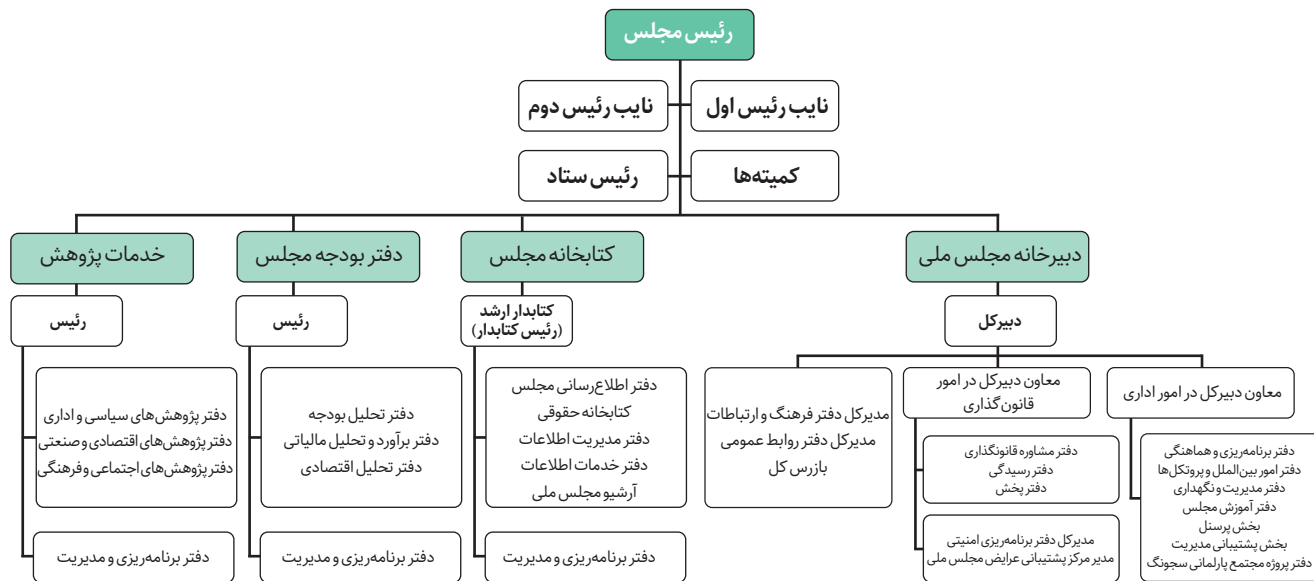
1. Committee Inquiry Process
2. Members Orientation Booklet 2008
3. Senators Orientation Booklet 2009
4. Budget Analysis Guide for Parliamentarians
5. PIPS Guide for the Youth 2010
6. The Parliamentarians' Resource Center (PRC)
7. Parliament Lodges
8. English Communication for Legislators
9. Computing Skills

۴. بازوهای پژوهشی و مطالعاتی مجلس ملی جمهوری کره

کتابخانه، دفتر سیاستگذاری بودجه و مرکز خدمات پژوهشی، سه رکن مطالعاتی مجلس شورای ملی جمهوری کره را تشکیل می‌دهند.

شکل ۴. جایگاه ارکان پژوهشی در ساختار مجلس ملی جمهوری کره [۱۱]

۴-۱. کتابخانه مجلس ملی

«کتابخانه مجلس ملی جمهوری کره»^۱ در سال ۱۹۵۲ میلادی تأسیس و بزرگترین کتابخانه علوم انسانی و اجتماعی در جمهوری کره است. رئیس کتابخانه هم‌تراز معاون وزیر است و به‌عنوان مشاور سیاسی رئیس مجلس ملی، به‌صورت غیرمستقیم در حکمرانی پارلمان ایفای نقش می‌کند.

شکل ۵. اون چون لی؛^۲ رئیس کتابخانه مجلس ملی از سال ۲۰۱۶ [۱۲]

«اون چون لی» از سال ۲۰۱۶ مسئولیت ریاست کتابخانه مجلس ملی را برعهده دارد که نشانگر ثبات و قوام مدیریتی در حوزه دیپلماسی پارلمانی پژوهشی است؛ به‌طوری‌که تکثر احزاب در پارلمان و تغییر مداوم احزاب حاکم، تأثیری کمی بر سیاست‌های پژوهشی داشته است. از طرفی از منظر

1. National Assembly Library of Korea
2. Eun Chul Lee

مطالعاتی و پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره در محیط پیرامونی ساختمان اصلی مجلس ملی قرار دارد تا سرعت و چابکی فرایند انتقال یافته‌های پژوهشی به قانونگذاران تسریع شود.

جغرافیای پژوهشی، مرکز خدمات پژوهشی و کتابخانه در یک فضای سبز و ساختمان مجهز به فناوری‌های روز قرار دارند که این بر کیفیت پژوهش‌های پارلمانی تأثیر مثبت داشته است. از طرفی تمامی بال‌های

جدول ۴. فرایند تحول و خلق ابتکار عمل در کتابخانه مجلس ملی جمهوری کره [۱۳]

توضیحات	سال رویداد / نوآوری
افتتاح کتابخانه مجلس ملی	بیستم فوریه ۱۹۵۲
تصویب «قانون کتابخانه مجلس شورای ملی» ^۱	۲۶ نوامبر ۱۹۶۳
انتقال کتابخانه به ساختمان اصلی مجلس ملی	۹ سپتامبر ۱۹۷۵
افتتاح ساختمان هوشمند کتابخانه مجلس ملی	۲۰ فوریه ۱۹۸۸
پایه‌گذاری طرح بنیادین «کتابخانه ملی دیجیتال» ^۲	۳۱ دسامبر ۱۹۹۷
اجازه استفاده از امکانات کتابخانه به کاربران بالای ۱۸ سال	۱۸ فوریه ۲۰۰۵
انتقال «بایگانی مجلس ملی» ^۳ به کتابخانه	۲۷ آوریل ۲۰۰۹
میزبانی رویداد «کتابخانه زنده»	سوم فوریه ۲۰۱۰
تأسیس کتابخانه حقوق	۲۶ اوت ۲۰۱۱
افتتاح «خدمات سیار کتابخانه مجلس ملی» ^۴	دوم ژانویه ۲۰۱۲
افتتاح «مرکز اطلاعات حقوقی» ^۵	۱۴ مه ۲۰۱۴
میزبانی «چهارمین کنفرانس بین‌المللی کتابخانه‌های ویژه آسیایی» ^۶	۲۲ آوریل ۲۰۱۵
افتتاح «سامانه اطلاعات پارلمانی مجلس ملی و شوراهای محلی» ^۷	۴ ژوئن ۲۰۱۵

مرجع در حوزه‌های علوم اجتماعی و علوم انسانی، پشتیبانی پژوهشی از نمایندگان را در اولویت قرار داده است. کتابخانه مجلس ملی جمهوری کره از ۶ واحد دفتر اطلاع‌رسانی، کتابخانه حقوقی، دفتر مدیریت اطلاعات، دفتر خدمات اطلاعات، بایگانی مجلس ملی و دفتر برنامه‌ریزی و مدیریت تشکیل شده است. واحد انتشارات کتابخانه به اموری مانند انتشار «ماهنامه کتابخانه مجلس شورای ملی»^۸ و بخش «رصد و مشاهده کتب»^۹ تهیه

کتابخانه مجلس ملی، خدماتی مانند انتشارات، گسترش کتابخانه دیجیتال، بایگانی اسناد مجلس شورای ملی و ارائه خدمات مرجع در حوزه دیپلماسی پارلمانی پژوهشی را بر عهده دارد. رئیس کتابخانه توسط رئیس مجلس و با موافقت هیئت رئیسه تعیین یا عزل می‌شود. کتابخانه با حمایت از آثار پژوهشی مرتبط با وظایف و کارکرد مجلس شورای ملی به سمت نشر کتاب، نشریات، مقالات و مطالب چندرسانه‌ای اقدام و از طریق ایجاد بانک پژوهش‌های

1. National Assembly Library Act
2. National Digital Library
3. National Assembly Archives
4. National Assembly Library Mobile Service
5. Legal Information Center
6. 4th International Conference on Asian Special Libraries
7. Parliamentary Information System of the National Assembly and Local Councils
8. National Assembly Library's Monthly Magazine
9. Book Review

شرح وظایف این دفتر هم‌تراز دیوان محاسبات در جمهوری اسلامی ایران است. به عبارتی این دفتر جدا از نظارت بر روند مالی دستگاه‌های اجرایی، گزارش‌هایی را نیز جهت چابک‌سازی و بهبود مستمر فرایندهای بودجه‌ریزی تهیه می‌کند. این مرکز همچنین دارای یک سایت اینترنتی می‌باشد که امکان دسترسی شهروندان به گزارش‌های مرکز و برنامه‌های آتی مجلس ملی را فراهم کرده است. دفتر سیاستگذاری بودجه مجلس ملی از پنج بخش واحد تحلیل بودجه، دفتر برآورد و تحلیل مالیاتی، دفتر تحلیل اقتصادی و دفتر برنامه‌ریزی و مدیریت تشکیل شده است.

۲-۴. دفتر سیاستگذاری بودجه

«مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی کره»^۴ یا نارس در ۲۵ مارس ۲۰۰۷ مطابق با ماده (۲۲-۳) «قانون مجلس ملی»^۵ و «قانون خدمات پژوهشی مجلس ملی»^۶ تأسیس شد. این مرکز به درخواست نمایندگان و کمیته‌های مجلس به صورت علمی و تخصصی در مورد موضوعات قانونگذاری و سیاستگذاری تحقیق و تحلیل می‌کند.^۷

گزارش‌های سالیانه و انتشار «کتاب واقعیات»^۱ می‌پردازد. بخش رصد کتب نیز رسالت شناسایی و غربال‌گری کتاب‌های منتشر شده در حوزه پارلمانی، خلاصه‌نویسی آنها و ارسال آنها به قانونگذاران را بر عهده دارد. بخش همکاری‌های بین‌المللی نیز مأموریت اشتراک‌گذاری داده‌ها و هم‌افزایی تجارب با هم‌متان خود در سایر کشورها را بر عهده دارد که از مصادیق آن می‌توان به برگزاری «اولین کنفرانس انجمن کتابداران پارلمانی آسیا و اقیانوسیه»^۲ اشاره کرد [۱۴].

۲-۴. دفتر سیاستگذاری بودجه

«دفتر سیاستگذاری بودجه مجلس ملی»^۳ در اکتبر سال ۲۰۰۳ شکل گرفت و مأموریت آن انجام تحقیقات لازم در زمینه مسائل مربوط با بودجه سالیانه کشور و قرار دادن نتایج این تحقیقات در اختیار نمایندگان مجلس است. این دفتر از چهار دفتر فرعی تشکیل شده که عبارتند از دفتر مدیریت و برنامه‌ریزی، دفتر تحلیل بودجه، دفتر تحلیل مسائل اقتصادی و اداره ارزیابی برنامه‌ها.

شکل ۶. مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره [۱۵]

1. Fact Book
2. Association of Parliamentary Librarians of Asia and the Pacific (APLAP)
3. National Assembly Budgetary Policy Office
4. National Assembly Research Service (NARS)
5. The National Assembly Act
6. The National Assembly Research Service Act
7. <https://www.nars.go.kr/eng/intro/researchServices.do>.

باید از حرفه‌ای بودن و حفظ بی‌طرفی سیاسی در اداره امور خود اطمینان حاصل کند. او، نظارت کلی بر امور خدمات پژوهشی را زیر نظر رئیس مجلس اعمال می‌کند و نیروی انسانی فعال در مرکز را هدایت و نظارت خواهد کرد.^۱ مقامات دولتی در چه پنج و بالاتر در خدمات پژوهشی مجلس، توسط رئیس مجلس منصوب و عزل می‌شوند و سایر مقامات دولتی توسط رئیس خدمات پژوهشی مجلس منصوب و عزل خواهند شد. رئیس مجلس می‌تواند بخشی از اختیارات خود را برای تعیین مقامات به رئیس مرکز تفویض کند.^۲ یکی از دلایل موفقیت مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره، بر خورداری رئیس آن از اختیارات کافی و استقلال عمل لازم است و برای اتخاذ هر تصمیمی نیاز به اخذ مجوز و موافقت مقامات بالادستی ندارد. گفتنی است، از ماده ۴ الی ۹ اساسنامه این مرکز به موضوع وظایف و اختیارات رئیس آن پرداخته شده است.

مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره در حوزه دیپلماسی پارلمانی پژوهشی بسیار فعال است. این مرکز اولین سمینار بین‌المللی خود را در سال ۲۰۱۰ برگزار کرد و تا سال ۲۰۲۴ میزبان ۱۳ سمینار بین‌المللی بوده است که بیش از ۴۰ کشور در آن شرکت کرده‌اند. همچنین خدمات پژوهشی پارلمانی در حال ایجاد یک شبکه جهانی برای به اشتراک گذاری اطلاعات میان ایالات متحده، اتحادیه اروپا، ژاپن و توسعه خدمات پژوهشی با اکثر کشورهای جهان است. در راستای تحقق این امر خدمات پژوهشی پارلمانی تفاهم‌نامه‌هایی با مؤسسات داخلی و بین‌المللی منعقد کرده است.

✓ رئیس مرکز

رئیس مرکز پژوهش، یک مقام دولتی در ساختار سیاسی است و به‌اندازه معاون وزیر به او حق الزحمه پرداخت می‌شود. رئیس،

شکل ۷. رئیس و نشان مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره [۱۶]

پارک سانگ چول رئیس خدمات پژوهشی مجلس ملی

لوگوی مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره

جدول ۵. اهداف و کارکرد مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی کره [۱۷]

کارکرد اصلی	روش‌های اجرا
ارائه خدمات سریع پژوهشی	<ul style="list-style-type: none"> - تولید گزارش‌های مختصر تحقیق - تلخیص گزارش‌ها - ارائه خدمات پژوهشی در قالب گزارش و مشاوره از طریق برگزاری جلسات توجیهی تلفنی و حضوری

۱. ماده چهارم اساسنامه مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره.
 ۲. ماده پنجم اساسنامه مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره.

کارکرد اصلی	روش‌های اجرا
انتفاع حداکثری از ظرفیت دانش و پژوهش با هدف ارتقای کارآمدی پارلمان	<p>- تهیه پژوهش‌های تخصصی ناظر به حوزه قانونگذاری و دیپلماسی پارلمانی</p> <p>- تحقیق و تهیه گزارش موردی در خصوص درخواست نمایندگان و کمیته‌های مجلس در حوزه قانونگذاری و سیاستگذاری</p> <p>- برگزاری جلسات توجیهی تلفنی و حضوری با نماینده درخواست‌کننده</p> <p>- استفاده از شبکه خبرگان بیرونی</p> <p>- «تقویت تحقیقات همتایان»^۱ و بالا بردن ارزش افزوده پژوهشی سایر مراکز تحقیقاتی^۲</p> <p>- ارتقای مهارت کارکنان برای انجام پژوهش‌های تقنینی و نظارتی</p>
پاسخ به درخواست نمایندگان و کمیته‌های مجلس ملی	<p>- قانونگذاران مجلس ملی کره جنوبی، درخواست‌شان را از طریق وبسایت (http://nals.assembly.go.kr) یا از طریق تلفن و دورنگار به این مرکز ارسال می‌کنند.</p>
مردمی‌سازی پارلمان از دریچه افکارسنجی نظر شهروندان و جامعه خبرگان در قبال عملکرد نمایندگان	<p>- نظرسنجی و افکارسنجی نظرات شهروندان در قبال پژوهش‌های انجام شده</p> <p>- تقویت پل ارتباطی مجلس با گستره عمومی از طریق استفاده از ظرفیت خبرگانی جامعه برای بهبود و مردمی‌سازی پژوهش‌های قانونگذاری</p>
اهتمام به دیپلماسی پارلمانی پژوهشی از طریق برگزاری همایش‌های بین‌المللی یا برگزاری نشست رؤسای کتابخانه‌ها و مراکز پژوهشی پارلمانی به میزبانی جمهوری کره	<p>- برگزاری همایش‌های مشترک با سایر مراکز تحقیقاتی، یکی دیگر از تدابیر نارس برای بهبود مستمر کیفیت ارائه خدمات پژوهشی است. در این خصوص تقاضای سایر مراکز مطالعاتی برای انجام همایش مشترک باید حداقل ۳۰ روز قبل از برگزاری آن، برای این مرکز ارسال شود.</p> <p>- کمک به توسعه مدیریت دانش قانونگذاری از طریق برگزاری همایش‌های بین‌المللی با مشارکت انجمن‌های علمی و دانشگاهی، بخشی از کارکرد مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی کره است. با وجود سابقه نسبتاً محدود مرکز که تأسیس آن به سال ۲۰۰۷ بازمی‌گردد، تاکنون چندین سمینار بین‌المللی با هدف اشتراک‌گذاری تجارب مجالس دنیا در جهت ارتقای وظایف نمایندگی و بررسی چالش‌های پیش رو بین مراکز پژوهشی مجالس قانونگذاری دنیا به میزبانی مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره برگزار شده است.^۳</p>
توانمندسازی ظرفیت‌های نظارتی قانونگذاران	<p>- مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی کره جنوبی با ایجاد یک کمیته دائمی و رصد عملکرد دستگاه‌های اجرایی، تدوین گزارش‌های نظارتی را با هدف ارتقای اهرم‌های نظارتی مجلس ملی بر دستگاه‌های اجرایی در اولویت قرار داده است.</p> <p>- آسیب‌شناسی فعالیت‌های دولت و تهیه گزارش‌های نظارتی</p> <p>- شرکت در جلسات استماع تقنینی</p>
بهبود مستمر فرایندها	<p>به این منظور در ساختار سازمانی نارس، یک کمیته دائمی برای ارائه پیشنهاد در راستای وضع بهتر قوانین و مدیریت بهتر ساختارها و رویه‌ها ایجاد شده است. در این خصوص بخش پژوهشی با انجام تحقیقات و پژوهش‌های مرتبط، کمیته دائمی را پشتیبانی می‌کند و از این طریق به تقویت اثربخشی و تداوم نظارت مجلس ملی بر دستگاه‌های اجرایی یاری می‌رساند.</p>

اشتراک‌گذاری تجارب و شبکه‌سازی بین مراکز پژوهشی مجالس قانونگذاری دنیا^۴ به صورت مجازی در سئول برگزار شد. «فراهم کردن زمینه‌ای برای بحث پیرامون بهترین راهبرد و الگو برای حمایت از فعالیت‌های پارلمانی» مهم‌ترین هدف این سمینار عنوان شد. نارس بر این باور است که اشتراک‌گذاری دانش، مهارت و تجربه بین «هیئت‌های پارلمانی پژوهشی»^۵ می‌تواند به توسعه ادبیات، رویه و یک الگوی مشترک در حوزه حکمرانی پارلمانی کمک کند.

نارس بر این باور است که «شبکه‌سازی»^۶ بین مراکز خدمات پژوهشی به یک نیاز مشترک بین مجالس قانونگذاری دنیا تبدیل شده است. از نظر این مرکز، اجماع اندیشکده‌های مجالس دنیا برای ایجاد یک سامانه هوشمند تبادل تجارب و دستاوردها، به ارتقای کارآمدی نهاد پارلمان در ساختار حکمروایی کمک قابل توجهی می‌کند. در همین رابطه، یازدهمین سمینار بین‌المللی نارس در ۱۷ مه ۲۰۲۲ با عنوان «کمک به توسعه نظام قانونگذاری از طریق

1. Strengthen Peer Review

۲. فرایند بررسی همتا زمانی شروع می‌شود که مقاله، گزارش و ... از سوی دیگر نهادهای پژوهشی به مرکز ارسال می‌گردد. پس از ارسال، مطلب موردنظر برای ارزیابی به کارشناسان مرکز ارجاع می‌شود. در واقع، کارشناسان در جایگاه داوران، اعتبار، اهمیت و اصالت کار ارسالی را قضاوت می‌کنند.

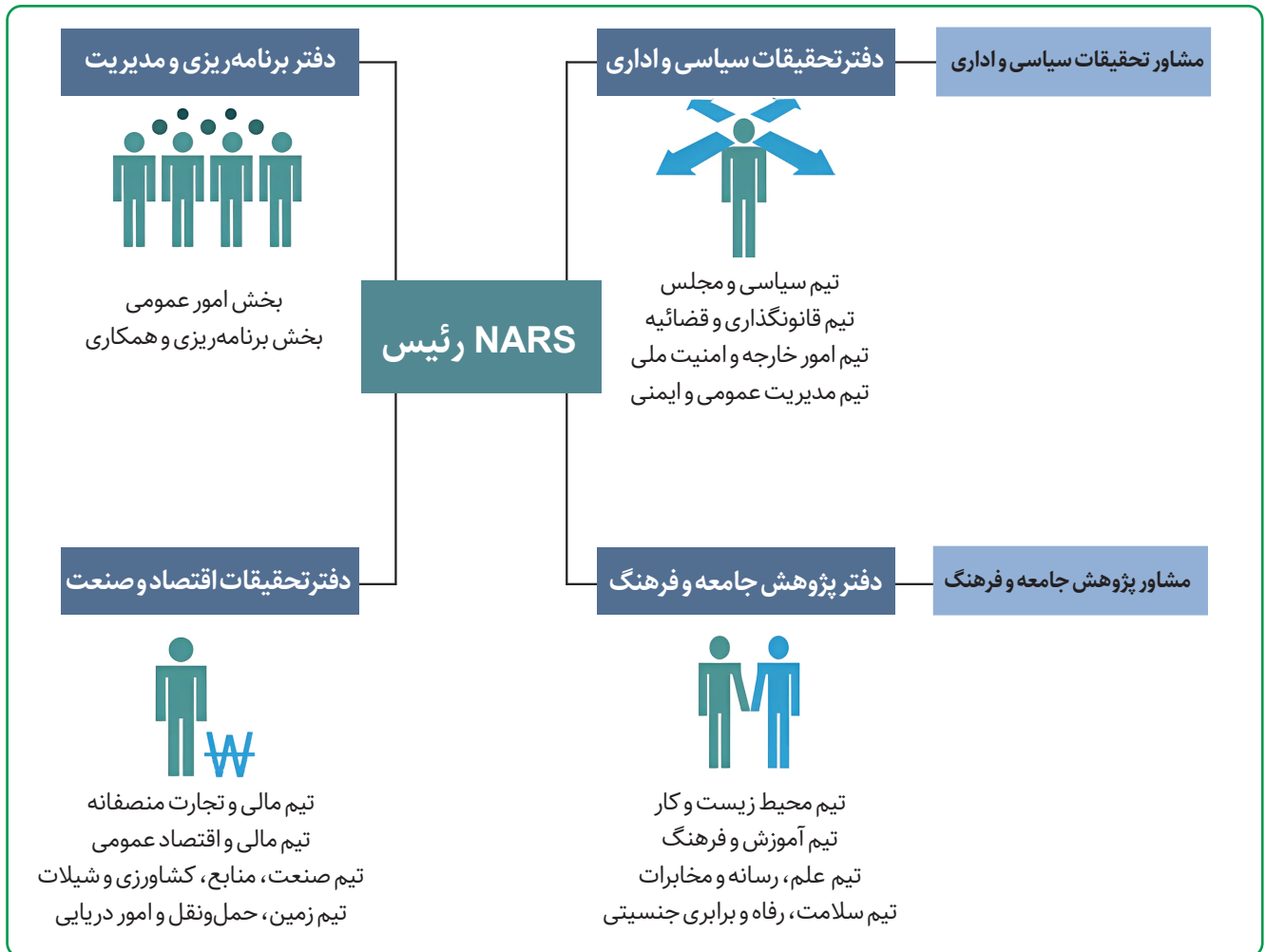
3. <https://www.nars.go.kr/eng/intro/legislativeActivities.do>.

4. Networking

5. Contribution to the Development of the Legislative System by Sharing Experiences and Expanding Networks Among the World Parliamentary Research Organizations

6. Research Parliamentary Delegations

شکل ۸. نمودار ساختار خدمات پژوهشی مجلس ملی [۱۸]

مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی، دارای دو مشاور است که مشاور تحقیقات سیاسی و اداری به دفتر تحقیقات سیاسی و اداری و مشاور پژوهشی جامعه و فرهنگ، به دفتر پژوهش جامعه و فرهنگ، مشاوره می‌دهد. همچنین ۱۲ تیم به دفاتر پژوهشی جهت انجام امور و درخواست‌های پژوهشی کمک می‌کنند.

جدول ۶. دفاتر تخصصی مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره [۱۹]

واحدهای تابعه	دفاتر تخصصی
<ul style="list-style-type: none"> گروه مطالعات سیاسی و امور پارلمانی^۲ گروه مطالعات قضایی و قانونگذاری^۳ گروه مطالعات امنیت و منافع ملی^۴ 	دفتر تحقیقات سیاسی و اداری ^۱

1. Politics and Administration Research Office
2. Political and Parliamentary Affairs Team
3. Legislation and Judiciary Team
4. Foreign Affairs and National Security Team

واحدهای تابعه	دفاتر تخصصی
- گروه مالی و تجارت منصفانه ^۲ - گروه اقتصادی و مالیه عمومی ^۳ - گروه صنعت، منابع، کشاورزی و شیلات ^۴ - گروه امور دریایی، زمین و حمل و نقل ^۵	دفتر تحقیقات اقتصادی و صنعتی ^۱
- گروه کار و محیط زیست ^۶ - گروه آموزش و فرهنگ ^۸ - گروه مخابرات علم و رسانه ^۹ - گروه برابری جنسیتی بهداشت و رفاه ^{۱۰}	دفتر تحقیقات اجتماعی و فرهنگی ^۷
- گروه فرهنگ - گروه نظام مسائل اساسی اجتماعی	دفتر پژوهش جامعه و فرهنگ
- گروه برنامه‌ریزی - گروه مدیریت تحول	دفتر برنامه‌ریزی و مدیریت

استفاده از تخصص و تجربه جامعه خبرگانی در فرایند تهیه پژوهش‌های قانونگذاری و نظارتی و رعایت اصل رازداری و استقلال پژوهشی، از اصول فعالیت مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره است.

فرایند تحقیق و تفحص

تنوع در انتشارات مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره گواه آن است که مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی با توجه به نوع نیاز پارلمان و درخواست نمایندگان مجلس، تحقیقات را انجام و آنها را منتشر و در اختیار متقاضیان قرار می‌دهد.

شکل ۹. نمودار فرایند درخواست تحقیق قانونی [۲۰]

ارسال فرم درخواست

اعضا / کمیته‌های مجلس ملی درخواست تحقیق را از طریق وبسایت (<http://nals.assembly.go.kr>) همچنین تلفن یا فکس ارسال می‌کنند

ثبت نام و طبقه‌بندی

دفتر برنامه‌ریزی و مدیریت فرم درخواست را ثبت و طبقه‌بندی می‌کند

تحقیق و تحلیل

دفتر یا تیم تحقیقاتی تعیین شده تحقیق و تجزیه و تحلیل را در مورد ارزیابی انجام می‌دهد

پاسخ به درخواست اعضا / کمیته‌ها

ارائه خروجی تحقیق به اعضا / کمیته‌ها از طریق بازدیدهای آنلاین، حضوری و سایر روش‌ها

1. Economy and Industry Research Office
2. Finance and Fairtrade Team
3. Public Finance and Economy Team
4. Industry, Resources, Agriculture and Fisheries Team
5. Land, Transport and Maritime Affairs Team
6. Society and Culture Research Office
7. Environment and Labor Team
8. Education and Culture Team
9. Science, Media & Telecommunications Team
10. Health, Welfare and Gender Equality Team

خواهد شد. مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی هر ساله همایش بین‌المللی برگزار کرده است. به طوری که این مرکز از سال ۲۰۱۰ تاکنون (۲۰۲۴)، ۱۳ همایش بین‌المللی را برگزار کرده است و اساتید نخبگان علمی، بیش از ۴۰ کشور در این همایش‌ها حضور داشته‌اند و موجب شده رتبه پژوهشی این مرکز در سطح بین‌المللی افزایش یابد.

مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره علاوه بر انعقاد قرارداد همکاری با مراکز پژوهشی مجالس آسیایی مانند ژاپن و مجالس اروپایی و برگزاری سمینارهای بین‌المللی، اقداماتی بسیار خوبی نیز در سطح داخلی انجام داده و قراردادهایی را با «مؤسسه مطالعات قانونگذاری کره»^۱ در تاریخ ۲۵ آوریل ۲۰۱۲ «پژوهشکده سیاست قضایی»^۲ در تاریخ ۲۶ اکتبر ۲۰۱۷، «کتابخانه و آمار مجلس ملی کره»^۳ در تاریخ ۲۶ آوریل ۲۰۱۸، «مرکز تحقیقات فناوری دانشگاه سوگانگ»^۴ فوریه ۲۰۲۴، و «دانشگاه سونگسیل»^۵ ۳۰ مه ۲۰۲۴ و ... امضا کرده است. تکرر در تعداد این قراردادها باعث افزایش منابع اطلاعاتی و تنوع دیدگاه‌های علمی و پژوهشی شده است.

✔ پشتیبانی اجرایی

مأموریت پشتیبانی اجرایی در مرکز خدمات پژوهشی بر عهده «دفتر پشتیبانی جلسات صحن مجلس ملی» است که مهم‌ترین وظایف آن عبارتند از:

- نگارش گزارش‌های راهبردی و پژوهشی،
- پاسخ به سؤالات نمایندگان،
- مذاکره و رایزنی با سایر نهادهای علمی و دانشگاهی،
- نظرسنجی و افکارسنجی،
- کمک به مجلس ملی برای نظارت بر دولت،
- حمایت از فعالیت‌های قانونگذاری و توسعه برنامه نمایندگان.

✔ دیپلماسی پارلمانی پژوهشی

یکی از نمودهای دیپلماسی پارلمانی پژوهشی جمهوری کره، برقراری ارتباط مرکز خدمات پژوهشی با کشورهای مختلف از اقصی نقاط جهان از طریق برگزاری همایش‌های بین‌المللی است. حضور اساتید و نخبگان علمی در همایش‌های بین‌المللی باعث افزایش مبادلات علمی و افزایش همکاری سیاسی و اقتصادی

جدول ۷. همایش‌های بین‌المللی و سالیانه مرکز خدمات پژوهشی مجلس ملی جمهوری کره [۲۱]

اجلاس	تاریخ برگزاری	موضوعات	شرکت‌کنندگان
اولین	۲۰۱۰ الی ۹ دسامبر	- معرفی مجالس و سازمان‌های پژوهشی پارلمانی هر کشور - اقدامات برای همکاری بین سازمان‌های پژوهشی پارلمانی منطقه‌ای آسیا ^۶	کامبوج، هند، لائوس، مغولستان، ویتنام
دومین	۲۰۱۱ الی ۴ نوامبر	- معرفی مجالس و سازمان‌های پژوهشی پارلمانی هر کشور - اقدامات برای همکاری بین سازمان‌های پژوهشی پارلمانی منطقه‌ای آسیا	اندونزی، فیلیپین، سنگاپور، ویتنام
سومین	۲۷ الی ۲۹ ژوئن	- معرفی جلسه عمومی پارلمان هر کشور - اقدامات برای ایجاد مجمع سازمان پژوهش‌های پارلمانی آسیا ^۷	کامبوج، اندونزی، لائوس، مالزی، مغولستان، فیلیپین، تایلند، ازبکستان، ویتنام

1. The Korean Institute of Legislative Studies
2. Judicial Policy Research Institute
3. National Assembly Library and Statistics Korea
4. Sogang University Technology Research Center
5. Soongsil University
6. Introduction of Each Country's Parliaments and Parliamentary Research Organizations; Measures for Cooperation Between the Asian Regional Parliamentary research Organizations
7. Introduction of the Plenary Session of Each Country's Parliament; Measures to Establish the Asian Parliamentary Research Organization Forum

اجلاس	تاریخ برگزاری	موضوعات	شرکت‌کنندگان
چهارمین	۳۱ اکتبر الی ۲ نوامبر ۲۰۱۳	موارد و انواع حمایت از فعالیت‌های قانونگذاری در پارلمان‌های کشورهای شرکت‌کننده سیاست‌ها و قوانین برای احیای فعالیت‌های سیاسی زنان و جهت‌گیری توسعه آنها ^۱	استرالیا، بنگلادش، کامبوج، هند، اندونزی، ایران، ژاپن، کره، لائوس، مالزی، مغولستان، میانمار، فیلیپین، تایلند، ایالات متحده آمریکا، ازبکستان، ویتنام
پنجمین	۲۰ الی ۲۲ نوامبر	نقش سازمان پژوهش‌های مجلس در قانونگذاری بهتر سیستم‌های تحلیل قانون و سیاست و نمونه‌های هر کشور، مانند تجزیه و تحلیل تأثیر قانونگذاری ^۲	کامبوج، ایران، لائوس، مغولستان، میانمار، سوئیس، ایالات متحده آمریکا، ازبکستان، ویتنام
ششمین	۱۷ الی ۱۹ نوامبر ۲۰۱۵	روابط قانونی-اجرایی: کنترل قانونگذاری فعالیت‌های اجرایی ^۳	استرالیا، اتحادیه اروپا، اندونزی، ژاپن، مالزی، سوئد، تایلند، ترکیه، ایالات متحده آمریکا، ازبکستان، ویتنام
هفتمین	۸ الی ۱۰ نوامبر ۲۰۱۶	مسائل و وظایف پژوهش پارلمانی ^۴	کامبوج، چک، اتحادیه اروپا، آلمان، یونان، هند، اندونزی، ایران، ایتالیا، مالزی، مغولستان، هلند، سوئد، اوگاندا
هشتمین	۸ الی ۱۰ نوامبر ۲۰۱۷	نقش‌ها و وظایف برای بهبود ارتباط بین مجلس و مردم اقدامات برای همکاری بین پارلمان‌ها برای حل و فصل برنامه‌های فراملی ^۵	کامبوج، کانادا، چک، آلمان، یونان، هند، ایتالیا، مالزی، مغولستان، هلند، فیلیپین، لهستان، تایلند، ترکیه، اوگاندا، ایالات متحده آمریکا
نهمین	۷ الی ۹ نوامبر ۲۰۱۸	واکنش قانونگذار به تحولات علوم و فناوری که باعث تغییر پارادایم در جامعه و زندگی مردم شده است. ^۶	استرالیا، اتریش، بنگلادش، کانادا، چک، آلمان، اتحادیه اروپا، یونان، هند، اندونزی، ایتالیا، مغولستان، میانمار، فیلیپین، روسیه، تایلند، ترکیه، اوگاندا، بریتانیا، ایالات متحده آمریکا، ازبکستان
دهمین	۶ الی ۹ نوامبر ۲۰۱۹	کارکردها و نقش‌های خدمات پژوهشی مجلس برای تقویت توانمندی مجلس ^۷	اتریش، کامبوج، کانادا، جمهوری چک، فنلاند، آلمان، هند، اندونزی، ایتالیا، کویت، لتونی، مالزی، مغولستان، میانمار، پاکستان، فیلیپین، روسیه، سوئد، تایلند، ترکیه، ایالات متحده آمریکا
یازدهمین	۱۷ مه ۲۰۲۲	چالش‌های کرونا و مسئولیت پارلمان	اتریش، بنگلادش، جمهوری چک، اتحادیه اروپا، آلمان، هند، ایران، ایتالیا، ژاپن، مالزی، مغولستان، هلند، لهستان، سوئیس، تایلند، اوگاندا، بریتانیا، ایالات متحده آمریکا، ازبکستان، ویتنام
دوازدهمین	۱۶ الی ۱۸ اکتبر ۲۰۲۳	تکامل هوش مصنوعی و خدمات پژوهشی مجلس تأثیر تحلیل خدمات و پژوهش مجلس بر قانونگذاری ^۸	الجزایر، اتریش، جمهوری چک، اتحادیه اروپا، آلمان، یونان، اندونزی، ایران، ایتالیا، ژاپن، لتونی، مالزی، مکزیک، مغولستان، هلند، پاکستان، فیلیپین، سوئد، ترکیه، اوگاندا، بریتانیا، ایالات متحده آمریکا، ویتنام

1. Cases and Types of Support for Legislative Activities in Parliaments of Participating Countries; Policies and Legislation to Revitalize Women's Political Activities and Their Development Direction
2. The Role of The Parliamentary Research Organization for Better Law Making; Legislative and Policy Analysis Systems and Examples of Each Country, Such as Legislative Impact
3. Legislative – Executive Relations: Legislative Control of Executive Activities
4. Issues and Tasks of Parliamentary Research
5. Roles and Tasks to Improve Communication Between The Parliament and The People; Measures for Cooperation Between Parliaments to Resolve Transnational Agendas
6. The Legislature's Response to Science and Technology Developments Causing a Paradigm Shift in Society and People's Lives
7. Functions and Roles of Parliamentary Research Services to Reinforce Parliament's Capabilities
8. The Evolution of AI and Parliamentary Research Services Legislative Impact Analysis and Parliamentary Research Services

شرکت‌کنندگان	موضوعات	تاریخ برگزاری	اجلاس
الجزایر، اتریش، کامبوج، جمهوری چک، خدمات پژوهشی پارلمان اروپا، آلمان، اندونزی، ایتالیا، لتونی، مالزی، مغولستان، نپال، پاکستان، لهستان، فیلیپین، تایلند، ترکیه، اوگاندا، بریتانیا، ایالات متحده آمریکا	جناح بندی‌های سیاسی و نقش خدمات پژوهشی مجلس جهانی شدن و تأثیر آن بر فرایند قانونگذاری	۱۴ الی ۱۶ اکتبر ۲۰۲۴	سیزدهمین

۱۳ بار برگزار شده که حضور کشورهای آسیایی در این اجلاس نسبت به تعداد کشورهای منطقه و کشورهای شرکت‌کننده در کنفرانس کم‌رنگ است، در صورتی که ایالات متحده آمریکا، ۹ بار در اجلاس‌های سالیانه نارس حضور یافته و به نظر می‌رسد با توجه به محورهای کنفرانس، به نوعی در هدایت اولویت موضوع‌های کنفرانس، ایفای نقش کرده است. از طرفی برگزاری منظم همایش‌های سالیانه نارس و دعوت از خبرگان و نمایندگان سایر پارلمان‌های دنیا به همایش مذکور، به پیشرفت دیپلماسی پارلمانی جمهوری کره با سایر مجالس قانونگذاری دنیا کمک قابل توجهی کرده است.

رمزگشایی از جدول ۷ نشان می‌دهد که در سال‌های اولیه کنفرانس، هدف برگزارکنندگان همایش بیشتر به سمت معرفی و شناسایی مراکز پژوهشی مجالس آسیایی و تقویت همکاری بین کشورهای همسایه و قاره آسیا بوده است. اما بعد از کنفرانس نهم در ۲۰۱۸، شاهد آن هستیم که تعداد شرکت‌کنندگان در همایش‌های سالیانه نارس، به طور قابل توجهی افزایش می‌یابد و موضوعات کنفرانس به سمت دغدغه‌های جامعه جهانی همچون فناوری‌های نوظهور و هوش مصنوعی سوق پیدا کرده است. تأمل در کشورهای شرکت‌کننده نیز جالب توجه است. اجلاس بین‌المللی خدمات پژوهشی مجلس ملی

۵. جمع‌بندی و پیشنهادها

جهش راهبردی به سمت دیپلماسی پارلمانی دیجیتال، ارتقای ارزش افزوده سیاست خارجی با استفاده از ظرفیت فناوری‌های نوظهور همچون هوش مصنوعی یا برگزاری جلسات شبیه‌سازی نظام مسائل اساسی حوزه دیپلماسی پارلمانی در اولویت قرار گرفته است. در جدول ۸ به مهم‌ترین ابتکارات و نوآوری‌هایی که می‌تواند ظرفیت اثرگذاری دیپلماسی پارلمانی پژوهشی را ارتقا دهد اشاره شده است.

یکی از ظرفیت‌های تحقق منویات رهبر معظم انقلاب در زمینه کنشگری فعال مجلس شورای اسلامی در حوزه فعالیت‌های دیپلماتیک که در دیدار نمایندگان مجلس دوازدهم مورخ ۳۱ تیر ۱۴۰۳ مورد تأکید معظم‌له قرار گرفت، افزایش سهم دانش، مهارت و فناوری‌های نوپدید در عرصه مذاکرات و رایزنی‌های دیپلماتیک مجلس دوازدهم است. در این میان در اغلب مجالس پیشرفته دنیا با

جدول ۸. پیشنهاد توصیه سیاستی

ردیف	توصیه سیاستی	دستگاه متولی	دستگاه معین	ملاحظات
۱	ایجاد سامانه همیار دیپلماسی پارلمانی دیجیتال	مجلس شورای اسلامی	-	ایجاد سامانه همیار دیپلماسی پارلمانی دیجیتال مستلزم همکاری معاونت اجرایی قوه مقننه، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، کتابخانه و مرکز اسناد قوه مقننه و اداره کل امور بین‌الملل مجلس شورای اسلامی است.
۲	دیپلماسی فعال پارلمانی برای ایجاد کنسرسیوم رؤسای کتابخانه‌ها و مراکز پژوهشی مجالس آسیایی	مجلس شورای اسلامی	- دبیرخانه مجمع مجالس آسیایی - وزارت امور خارجه	با توجه به اینکه دبیرخانه دائمی مجمع مجالس آسیایی در تهران مستقر است و ریاست آن را دکتر محمدرضا مجیدی برعهده دارند، فرصت مناسبی برای ایجاد کنسرسیوم رؤسای کتابخانه‌ها و مراکز پژوهشی مجالس آسیایی فراهم شده است.

1. Political Polarization and the Roles of Parliamentary Research Services Globalization of Legislative Impact Analysis

ردیف	توصیه سیاستی	دستگاه متولی	دستگاه معین	ملاحظات
۳	تهیه نظام مسائل اساسی حوزه دیپلماسی پارلمانی	مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	وزارت امور خارجه - اداره کل امور بین‌الملل مجلس شورای اسلامی	تا زمانی که نظام مسائل اساسی فراروی کنشگری مجلس شورای اسلامی در حوزه سیاست خارجی ترسیم نشود، نمی‌تواند از ظرفیت دیپلماسی مجامع مطالعاتی در حوزه توانمندسازی پارلماسی استفاده کرد.

منابع و مآخذ

- [۱]. راسخ، محمد. ۱۳۸۲، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، تهران، مطالعات تطبیقی مراکز پژوهشی در جهان.
- [۲]. دلاورپورآقدم، مصطفی. تهران، دیپلماسی پارلمانی (۵). راهبرد مرکز خدمات پژوهشی پارلمان اروپا به شماره مسلسل ۱۸۲۷۸، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، تهران، ۱۴۰۱.
- [۳]. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، «قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی»، تهران، ۱۴۰۳.
- [۴]. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، «قانون شرح وظایف مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی»، تهران، ۱۳۷۵.
- [5]. N. A. o. Pakistan, "Parliamentary History", 25 02 2024. [Online]. Available: www.na.gov.pk/en/content.php?id=75. [Accessed 05 11 2024].
- [6]. S. o. Pakistan, "Senate Library", 13 06 2024. [Online]. Available: <https://www.senate.gov.pk/en/library.php?id=-1&catid=4&subcatid=266&cattitle=Senate%20Library#x>. [Accessed 21 11 2024].
- [7]. A. Association, "Pakistan Institute of Parliamentary Services", 14 08 2024. [Online]. Available: https://arifassociates.com/portfolio/pakistan_institute_of_parliamentary_services/. [Accessed 01 12 2024].
- [8]. P. Parliament, "Senate of Pakistan", 14 03 2022. [Online]. Available: <https://senate.gov.pk/en/publication.php?id=2&catid=7&subcatid=62&cattitle=Publication?id=-1&catid=7&cattitle=Publications>. [Accessed 25 10 2024].
- [9]. T. P. I. f. P. Services, "Board of Governors", 26 07 2023. [Online]. Available: <https://www.pips.gov.pk/board-of-governors>. [Accessed 02 12 2024].
- [10]. T. P. I. f. P. Services, "Our Team", 17 06 2024. [Online]. Available: <https://www.pips.gov.pk/profile>. [Accessed 25 11 2024].
- [11]. N. Assembly, "South Korea Parliament Chart", 20 06 2021. [Online]. Available: http://nationalatlas.ngii.go.kr/pages/page_573.php. [Accessed 23 08 2022].
- [12]. N. Assembly, "South Korea Parliament Chart", 18 02 2022. [Online]. Available: <https://kr.linkedin.com/in/eun-chul-lee-8944a6b7>. [Accessed 28 04 2022].
- [13]. N. A. L. o. Korea, "NARS Activities", 31 07 2024. [Online]. Available: <https://www.nanet.go.kr/english/about/1.do>. [Accessed 25 08 2024].
- [14]. I. F. o. L. A. a. Institutions, "Association of Parliamentary Librarians of Asia and the Pacific (APLAP)", 18 08 2020. [Online]. Available: <https://www.ifla.org/g/services-for-parliaments/association-of-parliamentary-librarians-of-asi>. [Accessed 15 11 2023].
- [15]. NARS, "NARS Building", 15 08 2022. [Online]. Available: <https://www.nars.go.kr/eng/intro/researchServices.do>. [Accessed 14 09 2024].
- [16]. NARS, "News Letter", 25 05 2023. [Online]. Available: https://www.nars.go.kr/front/new/202306/headline/headline_english.html. [Accessed 25 06 2024].
- [17]. NARS, "NARS Mission", 16 12 2020. [Online]. Available: <https://www.nars.go.kr/eng/intro/researchServices.do>. [Accessed 25 11 2024].
- [18]. S. K. Parliament, "NARS Chart", 16 03 2024. [Online]. Available: <https://www.nars.go.kr/eng/intro/organization.do>. [Accessed 03 12 2024].
- [19]. N. Stategy, "Structure", 20 09 2024. [Online]. Available: <https://www.nars.go.kr/eng/intro/organization.do>. [Accessed 19 10 2024].
- [20]. S. K. Parliament, "NARS", 30 11 2020. [Online]. Available: <https://www.nars.go.kr/eng/report/list.do?cmsCode=CM0136>. [Accessed 25 08 2024].
- [21]. NARS, "Organization Chart", 25 04 2024. [Online]. Available: <https://www.nars.go.kr/eng/seminar/intro.do>. [Accessed 03 11 2024].

گزیده سیاستی

ایجاد سامانه همیار و دیجیتال دیپلماسی پارلمانی، تبیین نقشه جامع نظام مسائل اساسی دیپلماسی پارلمانی و رایزنی فعال برای ایجاد کنسرسیوم رؤسای مراکز پژوهشی مجالس آسیایی، موجب می‌شود تا بهره‌وری فعالیت‌های دیپلماتیک مجلس دوازدهم ارتقا یابد.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ | صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ | پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc.majles.ir